

Notat

Orientering om midtvejsstatus for frikommuneforsøget Tilkøbsydelse i hjemmeplejen

Sundheds- og Omsorgsudvalget (SOU) vedtog i marts 2017, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) skulle deltage i frikommuneforsøget Tilkøbsydelse i hjemmeplejen. I forsøget kan den kommunale hjemmepleje sælge ekstra ydelser til borgere, der er visiteret til personlig støtte, praktisk hjælp og madservice efter Servicelovens §83, på lige fod med de private leverandører. Socialudvalget (SUD) besluttede på udvalgsrådet 1. november 2017 at tilslutte sig forsøget.

Det overordnede formål med frikommuneforsøg er at få ny viden og praktiske erfaringer, der kan bane vejen for en bedre opgaveløsning gennem kvalitetsudvikling, effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring i alle kommuner.

Frikommuneforsøg er en del af økonomiaftalen mellem stat og kommuner for 2016 og er udtaget af Økonomi- og Indenrigsministeriet til ekstern evaluering, som gennemføres af VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Udvalget orienteres hermed om VIVES midtvejsstatus for frikommuneforsøget Tilkøbsydelse i hjemmeplejen i vedlagte bilag 1.

Status for København

Tilkøbsydelse i Københavns Kommune blev lanceret d. 16. april 2018. I perioden 16. april 2018 til 30. juli 2019 har hjemmeplejen i SUF solgt 143 tilkøbsydelse, til i alt 14 borgere. Som forventet, køber borgerne praktisk hjælp/rengøring og primært i hverdagen.

I alt har 10 borgere benyttet sig af ekstra madservice siden lanceringen af tilkøbsydelse i 2018.

Der er pt. ikke efterspurgt eller solgt tilkøbsydelse i SOF.

VIVES evaluering fremhæver prisen som en årsag til det lave salg af ydelse.

Spørgsmål om momspligt

I forbindelse med opstart af frikommuneforsøget i 2018 anmodede SUF om og modtog et vejledende svar fra SKAT om, hvorvidt tilkøbsydelse skulle pålægges moms. SUF tolkede svaret således, at tilkøbsydelse var momspligtige, hvorfor SUF har opkrævet moms på tilkøbsydelse.

7. november 2019

Sagsnummer
2019-0009856

Dokumentnummer
2019-0009856-18

Omsorg og Rehabilitering
Afdeling for Omsorg
Sjællandsgade 40
2200 København N

EAN-nummer
5798009290403

Aarhus Kommune har imidlertid anmodet SKAT om et bindende svar ift., momspligt og tilkøbsydelse i frikommuneforsøget. Skatterådet har fastslået, at tilkøbsydelse ikke er momspligtige, hvis borger i forvejen er visiteret til en ydelse omfattet af servicelovens §83, og det er alle borgere i frikommuneforsøget. SUF blev bekendt med Skatterådets afgørelse d. 9. september 2019.

Som følge af Skatterådets afgørelse har SUF genberegnet timeprisen og fra første oktober 2019 er priserne justeret således, at borgere ikke fremadrettet opkræves moms på tilkøbsydelse.

Borgere, der har købt tilkøbsydelse indeholdende moms, er blevet refunderet det for meget opkrævede beløb af SUF.

Udvalgene skal i 2020 beslutte, hvorvidt forsøget skal fortsætte i 2021.

Bilag 1: Midtvejsstatus om Frikommuneforsøg med Tilkøbsydelse VIVE.

Frikommuneforsøg om tilkøbsydelse - Midtvejsstatus

Ulf Hjelmar og Lea Graff

August 2019

Frikommuneforsøget - tilkøbsydelse

- Regeringen og KL blev i kommuneøkonomiaftalen for 2016 enige om at igangsætte et nyt frikommuneforsøg i perioden 2016-2020. **Kommunerne har mulighed for at udføre forsøget til udgangen af 2021.**
- Baggrund for forsøget omkring tilkøbsydelse: Hvis borgere i dag er visiteret til støtte og ønsker at tilkøbe andre ydelse, kan dette kun ske via private leverandører. Forsøget gør det muligt at tilbyde **hjemmeboende borgere** muligheden for at tilkøbe ydelse hos den kommunale hjemmeplejeleverandør, mens **beboere på botilbud** får mulighed for at tilkøbe ydelse ved kendt personale på botilbuddet.
- Målgruppe: Borgere, som er visiteret til praktisk og/eller personlig støtte, hjælp og pleje efter servicelovens § 83 og § 85.
- Målet med forsøgene **er at udvide borgernes mulighed for tilkøb (leverandørvalg og mulige tilkøbsydelse)**, og dermed bidrage til at **borgerne opnår øget tryk, tilfredshed, og en mere sammenhængende indsats** ved tilkøb ved (kendt) kommunalt personale.
- **VIVE er ansvarlig for evalueringen.** Evalueringen har fokus på, om indsatsen fører til bedre opgaveløsning for borgerne, samt fokus på den organisatoriske læring, som udledes af forsøgene.

Datagrundlag - midtvejsstatus

- **Frikommunenetværk Sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder (§83):** 5 interviews med medarbejdere, ledere, projektleder/-koordinator fra hhv. København og Aarhus
- **Frikommunenetværk Bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde (§83 og §85):** 5 interviews med medarbejdere, ledere og projektleder/-koordinatorer fra Skive, Herning, Holstebro og Aabenraa
- **Statusnotater** samt diverse bilag, fx arbejdsgangsbeskrivelser
- **Registreringer** af solgte ydelser

Oversigt over kommuneforsøg med tilkøbsydelse

Kommune	§83 hjemmepleje	§83 - plejebolig	§85	Forsøgets start
Favrskov	x			1.4.2018
Herning	x		x	1.6.2018
Holstebro	x	x	x	1.3.2018 §85: 1.9.2018
Randers	x			Januar 2019
Skive				1.6.2018
Aabenraa	x			1.3.2018
Esbjerg				Før sommerferien 2018
København	x			16.4. 2018 (dato for første salg)
Odense	x	x		15.9.2018
Aarhus	x			1.10.2018

Udbud af tilkøbsydelse efter § 83 og § 85

Typisk udbudte ydelser efter § 83:

- Hovedrengøring og almindelig rengøring
- Praktiske opgaver, fx oppyntning, tøjvask, oprydning, rengøre køleskab, læse post
- Ledsagelse, fx gåture, følgeskab til bank, følgeskab til indkøb
- Frisering, fodpleje, make-up

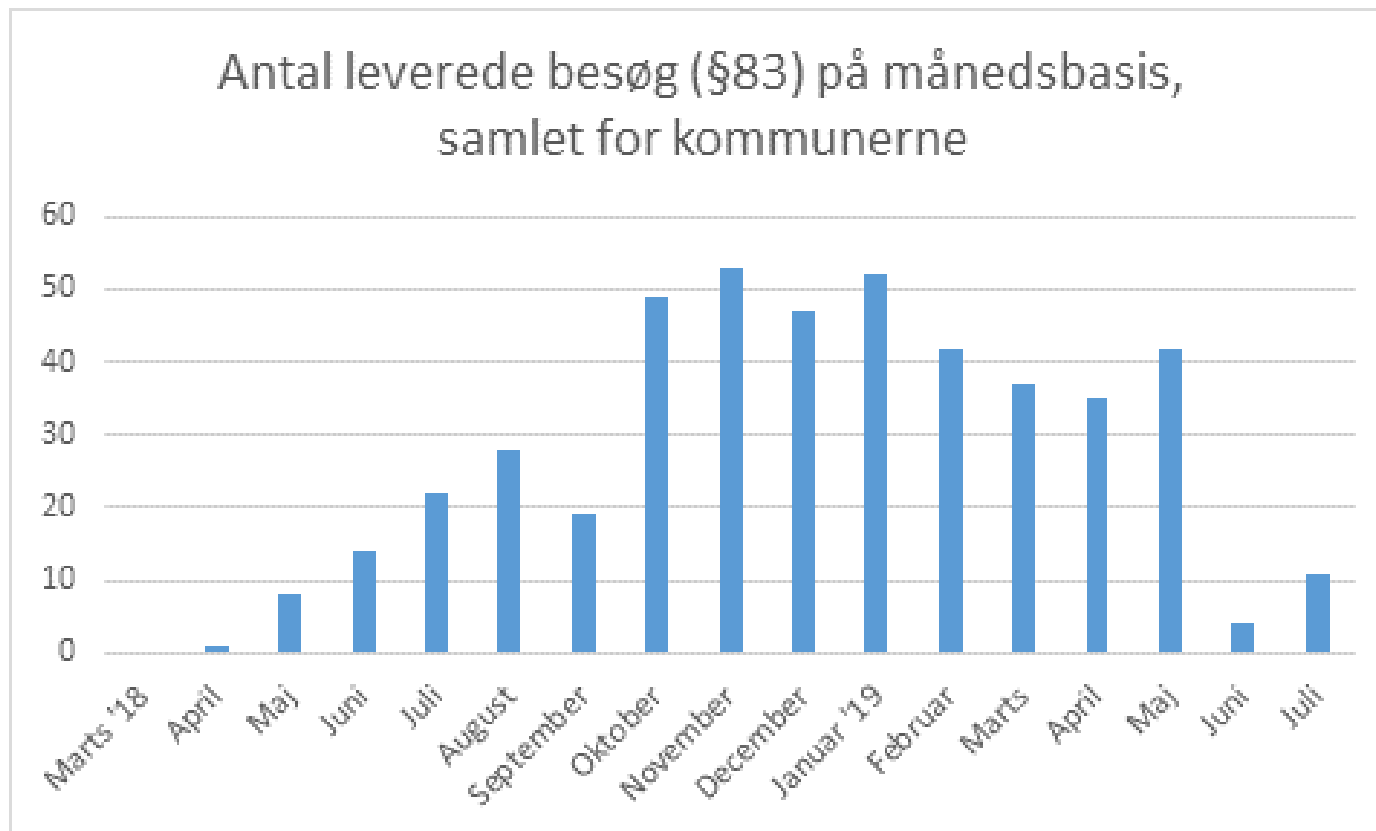
Forskelle mellem kommunerne i udbudte ydelser efter § 83:

- Der er en del forskelle mellem kommunernes udbud af tilkøbsydelser. Et eksempel på en særlig udbudt ydelse er "Pasning af kæledyr" (Aabenraa Kommune)
- Det er forskelligt, hvorvidt alle ydelser kaldes praktisk hjælp eller der opereres med både praktisk hjælp og personlig pleje/bistand
- Der er forskelle i forhold til hvem der udfører tilkøbsydelsen. I Odense leveres alle tilkøbsydelser fx af servicegruppen (der ikke leverer personlig pleje)

Udbud af tilkøbsydelser efter § 85:

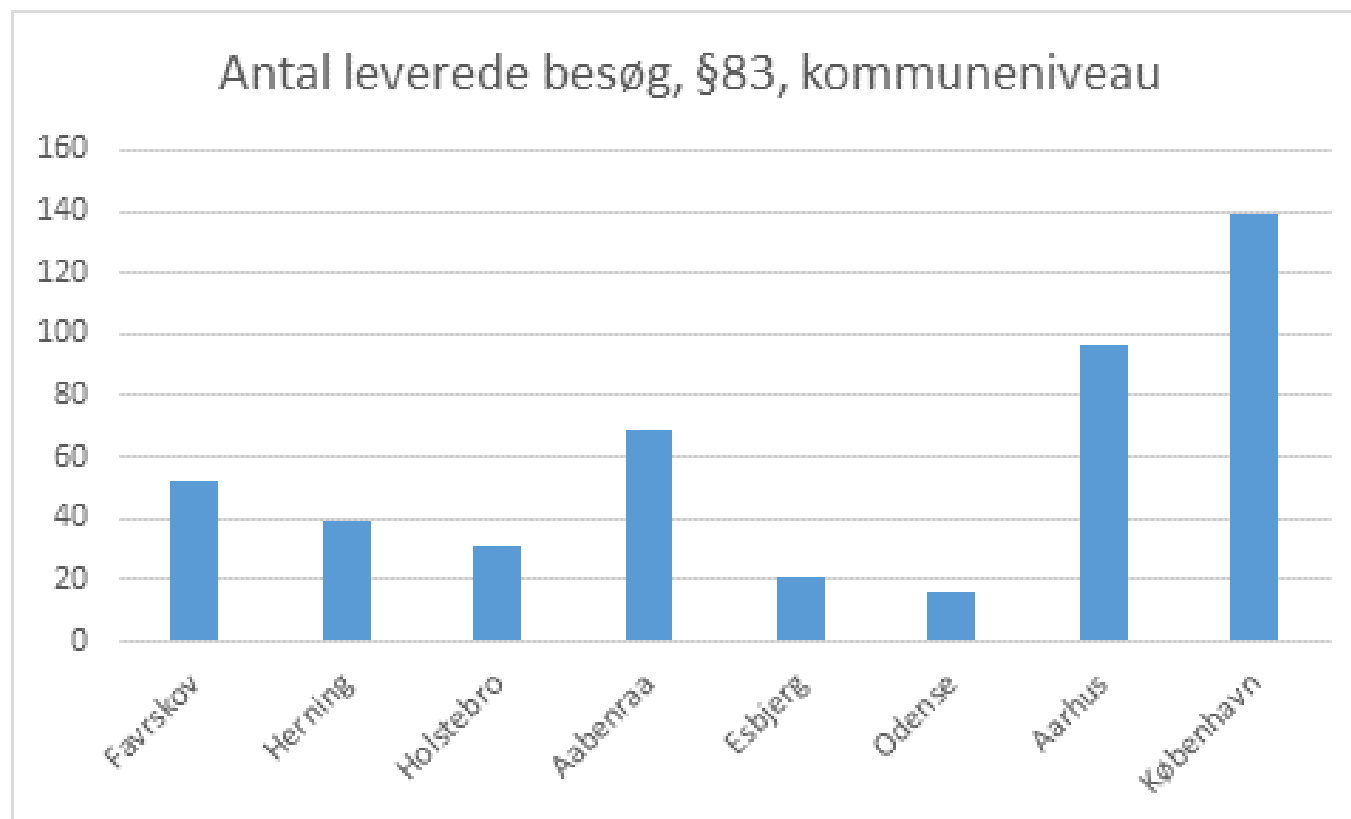
- Primært socialpædagogisk ledsagelse til aktiviteter

Antal solgte tilkøbsydelser – § 83 og § 85

Antal solgte tilkøbsydelser efter § 85: Der er indtil juni 2019 solgt ganske få tilkøbsydelser (under 10 ydelser).

Antal solgte tilkøbsydelser på kommuneniveau

NB: Alle solgte ydelser, løbende og enkelt ydelser for §83 hjemmepleje, er lagt sammen. Antallet er beregnet således, at hvis fx en løbende ydelse 1 gang pr. 14. dag er købt, så er antal besøg pr. måned opgjort til 2. Opgjort fra marts 2018 – juli 2019.

Salg af ydelser - forklaringer

§ 83: Hvilke ydelser købes rent faktisk?

- **Rengøring!**
- Derudover er navnlig solgt ledsagelse / samvær (fx København, Aarhus)

Hvorfor sælges der ikke flere ydelser?

- **Prisen** er den altovervejende faktor (prisen opfattes som høj)
- **Klippekortet** også af stor betydning (typisk samme ydelser som borgeren her ikke behøves at betale for)

§ 85: Forklaring på det begrænsede salg:

- Særlig **planlægningen** af tilkøbsydelsen er en praktisk udfordring (herunder varsling af medarbejdere og vikardækning)

Fastsættelse af priser - formalia

- Prifastsættelsen af tilkøbsydelse er fastlagt med udgangspunkt i LOV nr. 658 Lov om frikommunenetværk, § 28, stk. 2. Ifølge LOV nr. 658 må kommunen **ikke opnå en økonomisk fortjeneste** på tilkøbsydelse eller opkræve en lavere pris, end omkostningerne kan begrunde.
- Priserne skal **genberegnes én gang årligt**, for at sikre, at der ikke opstår misforhold mellem timepriserne og de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger. Et evt. tab skal indgå i næste års beregning.
- En række frikommuner har anmodet Skat om en afklaring omkring, hvordan tilkøbsordningen skal administreres i forhold til gældende lovgivning – pålægning af moms. Skatterådet har d. 27.8. 2019 afgjort, at **merkøb er momsfritaget og nykøb ligeledes kan være momsfritaget.**

Priser på praktisk hjælp og personlig pleje - i dagtimerne på hverdage

	§ 83				§ 85
	Merkøb (ekskl. moms)		Nykøb (inkl. moms)*****		Merkøb (ekskl. moms)
	Praktisk hjælp	Personlig pleje	Praktisk hjælp	Personlig pleje	Hverdage
Favrskov	327 kr.	358 kr.	401 kr.	439 kr.	
Herning	339 kr.	383 kr.	423 kr.	479 kr.	413 kr.
Holstebro	365 kr.		456.25 kr.		365 kr.
Randers	310 kr.				
Skive					
Aabenraa	290 kr.*		365 kr.**/ 575 kr.***		
Esbjerg	391 kr.	496 kr. ****			
København				418 kr.	
Odense				392 kr.	
Aarhus	349 kr.			436 kr.	

***** Ifølge afgørelse fra Skatterådet kan nogle af disse ydelser være moms fritaget

* Rengøring og ledsagelse
 ** Rengøring
 *** Personlig assistance
 **** Personlige opgaver